

**Google – Yandex Rekabet Kurulu
Kararı – Rekabet Kurulu,
K. 16-20/332-151 T. 09.06.2016**

03

**Olay
Özeti**

04

**Çözümü
Gereken
Hukuki
Sorun**

05

**Rekabet
Kurulunun
Görüşü**

07

Görüşümüz

OLAY ÖZETİ

Limited Liability Company Yandex'in 2015 tarihli başvurusu üzerine Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9/3 maddesi uyarınca Google Inc., Google International LLC, Google Reklamcılık ve Pazarlama Ltd. Şti.'nden oluşan Google'a görüş gönderilmesine ilişkin 15-46/766-281 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararı verilmiştir. Başvurunun konusu, bu kararın İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesi uyarınca yeniden değerlendirilmesi talebidir. Google'ın faaliyetlerinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında incelenmek üzere soruşturma açılması yönünde yeni bir karar verilmesi, mobil işletim sistemi ve mobil uygulama ve hizmetlerin sunumuna ilişkin davranışlarının ve orijinal ekipman üreticileri ile imzaladığı sözleşmelerde yer alan rekabete aykırı sınırlamaların, Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanamamaları nedeniyle 4. madde uyarınca kesin hükümsüz olduğunun ilan edilmesi, 9. madde kapsamında Google'ın rekabete aykırı uygulamalarının neden olduğu olumsuz etkileri derhal ortadan kaldıracak geçici tedbirlerin alınması istenmiştir.

Başvurudaki iddialara göre, Google yaptığı bu sözleşmelerde faaliyet gösterdiği pazarlardan muğlak bir şekilde bahsetmesine rağmen 2015 tarihli kararda ilgili pazarlar belirlenmemiş, Google açık bir şekilde mobil işletim sistemleri pazarı ve mobil uygulama mağazaları piyasasında hâkim durumda bulunuyorken Google'a ilişkin hakim durum tespiti yapılmamış, bu nedenle eksik inceleme gerçekleştirilmiş ve GOOGLE'ın bağlama uygulamalarına ilişkin sistematik yanlıştır değerlendirilmiştir. Mobil cihazlarda önceden yüklenmiş GOOGLE uygulamalarının bulunması statüko önyargısı yaratarak rakip uygulamaların yüklenmesine ve pazara giriş engeli oluşturmaya rağmen kararda, diğer uygulamaların cihazlara indirilmesinin önünde bir engel olmadığından rakipleri pazar dışına iten bir eylemin var olmadığı ifade edilmesinin isabetsiz olduğu ileri sürülmüştür. Mobil cihazlarda önceden Google Mobile Services'in yükletilmesi ve varsayılan arama motoru yapılmasının rekabeti kısıtladığı gerçeğinin Kurul tarafından değerlendirilmeksizin karar verildiği söylenmektedir. Yandex, hasılat paylaşımı sözleşmeleri aracılığıyla münhasırlık sağlanarak 6. maddenin ihlal edildiğini, orijinal ekipman üreticileri ile imzalanan sözleşmelerin 4. madde kapsamında dikey anlaşma olduğunun kararda kabul edilmesine rağmen bireysel muafiyet değerlendirilmesinin yapılmamasının hukuka aykırı olduğu, bireysel muafiyetin tanınamayacağı; parçalara ayırmama sözleşmesinin Android'e alternatif olan işletim sistemlerine sahip kodların gelişimini engellediği, bu durumun 4. ve 6. maddelere aykırılık teşkil ettiği, Google'a verilen görüşe uymaması durumunda yaptırım öngörülmediği, kararın net olmadığı ve ihlalin gerçekleşmediğini kanıtlamadığını iddia etmiştir.

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

Çözümü gereken hukuki sorun; Google'ın mobil işletim sistemi ve mobil uygulama ve hizmetlerin sunumuna ilişkin davranışlarının ve orijinal ekipman üreticileri ile imzaladığı sözleşmelerinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediği, Google'a 5. madde uyarınca muafiyet verilir verilemeyeceği, varsa 9. madde uyarınca Google'ın ihlaline son verilir verilemeyeceğidir.

Rekabet Kurulunun Görüşü

Kurul, kararda pazar tespiti yapılmamış olsa da Google'ın faaliyet gösterdiği pazarlar, bu pazarların yapısı, pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüsler gibi detaylı açıklamalarda bulunulduğunu, Google'ın rakipleri karşısında önemli bir pazar gücüne sahip olduğu tespitinin yapıldığını ve Google'ın hakim durumda olduğu varsayılarak şikayet konusu eylemlerin değerlendirildiğini vurgulamıştır. GOOGLE'ın bağlama uygulamalarının rekabet karşıtı piyasa kapamaya sebep olmadığı; ilgili uygulama dolayısıyla mobil işletim sistemleri, mobil uygulama ve hizmetler pazarında rakiplerini pazar dışına itebilecek bir eylem içinde bulunmadığından bahisle Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla Kurul, başvuru sahibi tarafından ileri sürülen ilgili pazarın belirlenmemesi ve hâkim durum tespiti yapılmamasının eksiklik oluşturduğu iddiasını haklı bulmamış, bağlama uygulamalarına ilişkin iddiaların değerlendirilmesinde kötüye kullanma unsurunun gerçekleşmediği sonucuna varmıştır.

Kurul, Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz'un yedinci paragrafına dayanarak Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranışın ihlal teşkil edebilmesi için davranışı gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olması ve davranışın bir kötüye kullanma niteliği taşıması gerektiğini ve Kurulun bu iki temel unsurdan birinin bulunmadığını açıkça gösterebildiği durumlarda diğer unsura ilişkin değerlendirmeye yer vermeyebileceğini ifade etmiştir. Kurul, hakim durumun kötüye kullanılmadığı görüşünü ihlal için gerekli bütün koşullarından herhangi birinin noksan olması gerekçesine bağlamıştır. Bu nedenle hakim durumda olduğu varsayımı altında mobil işletim sistemleri, mobil uygulama ve hizmetler pazarındaki uygulamalarının kötüye kullanma niteliğinde olmadığına tespit edilmesi söz konusu olduğundan kararda değerlendirme açısından ilgili pazar ve hakim durum tespitinin zorunlu olmadığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurul; Google'a karşı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında soruşturma açılması yönünde yeni bir karar tesis edilmesine, GOOGLE'ın üçüncü taraflarla akdettiği sözleşmelerde yer alan rekabete aykırı sınırlamaların Kanun'un 4. maddesi uyarınca kesin hükümsüz olduğunun ilan edilmesine ve Kanun'un 9. maddesi kapsamında, GOOGLE'ın rekabete aykırı uygulamalarının neden olduğu olumsuz etkileri derhal ortadan kaldıracak geçici tedbirlerin alınmasına gerek olmadığı kararını vermiştir.

Görüşümüz

Rekabet Kurulunun karşı görüşünde; Google ile orijinal ekipman üreticileri arasında karşılıklı bağımlılığa ve faydaya dayanan bir ilişkinin bulunduğu, aralarında akdedilen sözleşmelerde yer alan hükümlerin orijinal ekipman üreticilerini, mobil cihazlarında Google uygulama ve hizmetlerinin ön kurulumuna zorladığı, bu durumun Kanun'un 6. maddesinde yer alan bağlama uygulamaları niteliğinde olduğunu tespit etmiştir. Google'ın Android mobil işletim sistemine yüklenebilmesini, ön kurulum yapılması şartına bağladığını ve Android cihazlarla birlikte sunduğu mobil uygulama ve hizmetlerini diğer uygulama, hizmet ve arayüzleri ile bağlamakta veya paket satış yapmakta olduğunu; bu iki bağlama uygulamasıyla hakim durumda olduğu Android işletim sistemi pazarı sayesinde mobil uygulama ve hizmetler pazarına, bu pazardan da internet reklam pazarına geçiş yapmakta olduğu vurgulanmıştır.

Karşı oy gerekçesinde; Google'ın belirli uygulamaların münhasıran ön yüklemesinin yapılması karşılığında internet reklam yeri sağlama pazarında elde ettiği gelirlerini, ilgili mobil cihazlar vasıtasıyla edinilen reklam gelirlerini orijinal ekipman üreticileri ile paylaşmasının Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğini, münhasırlık esasına dayanan gelir paylaşımı hükümleri ile bağlama uygulamalarının Google'a büyük bir dağıtım avantajı sağladığını, rakip teşebbüslerin uygulama ve hizmetlerinin ön kurulumunu engelleyerek rakiplerin ilgili pazara nüfuz etmesini önlediğini, rekabetin kısıtlanmasına yol açtığını ve dolayısıyla Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiğini ve 41. madde kapsamında Google hakkında soruşturma açılması gerektiği kanaatinde olunduğu belirtilmiştir. Biz de Rekabet Kurulu'nun karşı oy görüşüne katılmaktayız.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com

erkam@aeylegal.com

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:

aeylegal.com

buse@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.